Maagdag 5 Augustus 1946 DAGBLAD 63ste Jaargang No. 4877

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog Tel. 1858. Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Rusland tegen Zone-indeling van Palestina

Bomaanslagen in Beyrouth.

Nog steeds Procedure-Besprekingen in Parijs.

VREDESCONFERENTIE RUST UIT.

Na zes dagen van voorbereidende werkzaamheden en openingsredevoeringen is de vredesconferentie op vacantie gegaan. De delegaten zijn onderling echter druk aan het praten geslagen, waardoor de uiteindelijke verdeeldheid over de belangrijke quaestie welke meerderheid nodig is voor de bepalingen van het vredesverdrag, zich zal toespitsen. De Australische delegatie arrangeerde een receptie voor de leden der conferentie en is ondertussen ijverig bezig de kleine naties er voor te winnen, dat zij voorstanders zijn van een gewone meerderheid van stemmen alle zaken betreffende. De stemming over deze quaestie wordt in het begin van deze week verwacht en gaat tussen een tweederde meerderheid en een meerderheid van de helft plus een. Als er echter nog meer redevoeringen gehouden worden, kan het nog wel twee dagen langer duren voor het tot stemming komt.

De mening der kleine Naties is echter, dat Herbert Evatt, de Australische Minister van Buitenlandse Zaken, zijn strijd reeds verloren heeft en dat de stemming zal zijn elf tegen tien ten gunste van een twee-derde meerderheid. De Verenigde Staten van Noord-Amerika, Engeland, Rusland en Frankrijk zullen als Grote Vier één lijn trekken en daarin waarschijnlijk gesteund worden door China, Noorwegen, de Oekraïne, Wit-Rusland, Polen, Tsjechoslowakije en Joegoslavië (Parijs, (AP) 4.8).

DE VREDESCONFERENTIE.

Nog steeds over de procedure.

Te Parijs wordt nog steeds gedisputeerd over de stemming met gewone meerderheid, dan wel met twee-derden. Men heeft hoop, dat het vandaag, na twee weken pratens, tot een stemming hierover zal kunnen komen, zodat de conferentie zich aan haar taak zal gaan wijden.

Jhr. Mr. Alidius W. L. Tjarda van Starkenborgh Stachouwer, een van de Nederlandse afgevaardigden, zeide tegen een nieuw Brits amendement te zijn volgens hetwelk er twee soorten aanbevelingen voor de voltallige conferentie zouden zijn: die welke door een ⅔ meerderheid waren aangenomen en die welke bij gewone meerderheid erdoor waren gekomen. De heer Starkenborgh verklaarde voorstander van een gewone meerderheid te zijn. Een gewone meerderheid is voldoende om onze aanbevelingen naar de raad van ministers van Buitenlandse Zaken te sturen. Het zenden daarvan is het voornaamste waarom wij hier zijn.

Nieuw grensprobleem.

Een nieuw grensprobleem zal zich vermoedelijk voordoen, als Polen en Tsjechoslowakije beide aanspraken doen gelden op Silezië dat aan de Poolse grens ligt. De Polen zijn ervoor dat het bij Polen komt om ethnologische redenen, maar zij denken dat het in der minne geschikt kan worden.

Nog steeds om Triëst.

Joegoslavische kringen in Parijs zijn van oordeel dat zij het wel zullen winnen inzake Triëst. Er is geen zekerheid, zo zegt men, dat internationalisatie der stad haar zou maken tot een florerend handelscentrum dan wel tot een spookstad. Vooral onder de Habsburgers kwam de stad op en tot nu toe levert zij een meer Oostenrijks, dan Italiaans beeld, hoewel Italië de stad verkreeg na Wereldoorlog I. De spoorlijnen welke Triëst bedienen lopen evenwel allemaal naar Noord- en Midden-Europa. De oorlog heeft Triëst vrijwel onaangetast gelaten. Er is wat puin, maar de gezonken schepen zijn al weer gelicht door het Militair Gezag. De scheepswerven kunnen echter nog niet op gang komen, omdat de orders uit andere landen uitblijven, onzeker als men is omtrent de toekomstige nationaliteit van Triëst. Wordt de stad internationaal, zo zeggen de Joegoslaven, dan zullen Italianen noch Joegoslaven haar haven gebruiken, omdat men voorkeur aan eigen Italiaanse of Joegoslavische havens zal geven. Ook zal Triëst dan steeds en politiek broeinest blijven. Geallieerde officieren van het Militair Gezag menen daarentegen dat internationalisatie de stad tot bloei zal brengen (Parijs, (AP) 5.8)

BRITS-INDISCHE TROEPEN NAAR BASRA.

Bagdad was verrast bij het vernemen van het communiqué uit Nieuw Delhi, dat Brits-Indische troepen gezonden zijn naar Basra. De Irakese regering heeft nog geen officieel communiqué uitgegeven, maar waarnemers zeiden, dat het nieuws van de beweging der Brits-Indische troepen met achterdocht is ontvangen.

Het Brits-Irakese verdrag van bondgenootschap veroorlooft zulke maatregelen slechts, als er direct oorlogsgevaar aanwezig is. Sommige politico maken zich bezorgd over de binnenlandse toestand en de heersende groeiende onrust in Palestina. Zij drukten de vrees uit, dat deze landing ten doel had Engelands positie te versterken in verband met de mogelijke beslissing inzake het verdelingsplan van Palestina (Bagdad, (AP) 4.8).

DE AANSLAG IN HET KONING DAVID-HOTEL.

De Britse regering maakte bekend na een onderzoek van twee weken in het puin van het hotel 'Koning David', dat alle nu gevonden lichamen het aantal doden van de ontploffing stelt op 91 personen. 45 Gewonden liggen nog in het hospitaal. De herdenkingsdienst voor de slachtoffers zal morgen gehouden worden (Jeruzalem, (AP) 4.8).

NIEUW CABINET IN TURKIJE.

Uit Ankara wordt gemeld, dat Minister-President Sjukru Saracoglu morgen met zijn cabinet zal aftreden en dat Peaker zal belast worden met de vorming van een nieuw cabinet. Het aftreden wordt officieel verwacht tegelijk met de eerste samenkomst van de nieuwe Nationale Vergadering, waarin een aantal tegenstanders zitten, die gekozen zijn in de eerste vrije verkiezing in Turkije van twee weken geleden.

Het groot aantal stemmen, dat de oppositie van de regering verkreeg, schokte de Turkse regering en was een duidelijk bewijs, dat het volk ontevreden is over de binnenlandse toestand. Dit geldt vooral voor de hoge levenskosten en de vele beperkingen.

Het schijnt, dat de regerende Volkspartij gisteren reeds in het geheim bijeenkwam met het doel plannen te beramen ter vermindering der levenskosten, die voor sommige artikelen 1000% stegen boven het prijsniveau van 1939.

Peaker is 57 jaar en was officier in het leger van Ataturk, toen deze de regering van den sultan omverwierp. Hij was later Minister van Openbare Werken. Zij, die hem kennen, zeggen, dat hij behoort tot de uiterste rechterflank van de Volkspartij. Hij zal zeker de liberalen uit zijn cabinet sluiten (Ankara, (AP) 4.8).

RUSLAND WIL GEEN VERDELING VAN PALESTINA.

Radio-Moskou heeft het Brits-Noordamerikaanse plan om Palestina te verdelen heftig aangevallen. Verdeling van het Heilige Land zonder de Verenigde Naties erin te kennen, leidt tot niets, zeide de commentator Melnikov. Hij zeide dat de millioenen die het werk des vredes in Parijs volgen, dit moeilijk kunnen rijmen met wat in Palestina gebeurt.

Melnikov zeide dat de anti-Britse houding niet voortsproot uit individuele motieven, maar uit reactie tegen de imperialistische politiek, welke de oude Romeinen zo raak zouden gedefinieerd hebben met het „Verdeel en heers". De Britten zouden handig tweedracht zaaien tussen de Joden en Arabieren om zodoende hun bewind in Palestina te stabiliseren. Het eens vreedzame land was daardoor een bron van terreur geworden, met gevolgen niet alleen voor het Midden-Oosten, maar voor de gehele wereld.

Melnikovs rede was de eerste Russische reactie op het plan Palestina in vier zones te verdelen met een overkoepelend Brits bestuur.

De Britse regering, die voor Woensdag een cabinetsvergadering heeft uitgeschreven inzake het Palestijnse vraagstuk, tracht thans Trumans standpunt te vernemen (Londen, (AP) 5.8).

STERKER PARTIJ-INVLOED IN RUSLAND VOORZIEN.

Diplomatieke kringen in Washington voorzien scherper partijtoezicht in Rusand, waarvan de zuivering van economische cellen reeds een voorspel is. De Sovjet-Regering is bezig alle slapte en oneerlijkheid in plaatselijke industrieën de kop in te drukken, maar de vacatures die hierdoor ontstaan, worden gevuld met partijleden die steeds sleutelposities krijgen. Dit is een ommekeer ten aanzien van de gang van zaken tijdens de oorlog, toen het lidmaatschap der partij iets gemakkelijker verkregen werd en het ledental diensvolgens steeg van 2 tot 6 millioen. Thans gaat men het ledental weer doen inkrimpen

(Washington, (AP) 5.8).

MEXICO TEGEN DE VREEMDELINGEN.

Mexico dreigde vreemdelingen, die de nationale veiligheid in gevaar brengen, het land uit te zetten. Dit slaat vooral op de asleden die uit de interneringskampen losgelaten werden. Enkele nazigezinde Duitsers zijn al opgepakt voor gedwongen heemvaart (Mexico, (AP) 5.8).

BOMAANSLAG IN USA-GEZANTSCHAP.

In Beyrouth zijn bommen ontploft in het Noordamerikaanse gezantschap en het Britse consulaat. De politie brengt dit in verband met de ontevredenheid over het Brits-Noordamerikaanse plan ten aanzien van Palestina. De schade is groot, maar er zijn geen slachtoffers (Beyrouth, (AP) 5.8).

DE VOLLE SAFES.

Sir Hartley Shawcross heeft Walter Funk, minister van economische zaken en president van de Duitse Rijksbank, ervan beschuldigd dat hij wist dat zijn safes en kluizen vol zaten met goud, juwelen en buitenlandse munt, afgenomen van mensen die in concentratiekampen werden vermoord. Verleden herfst heeft Funk ontkend iets van deze dingen af te weten. Nu kwam Sir Hartley met een bewijsstuk, waarin staat dat Funk tweemaal deze eigendommen besprak met Friedrich von Eberstein, generaal van de elite-garde (Neurenberg, (AP) 5.8).

VREEMDE UITSPRAAK.

De Nieuw-Zeelandse minister van Openbare Werken Robert Semple verklaarde op een openbare samenkomst dat Truman „het instrument van de geldgangsters der Verenigde Naties" was, maar de volgende dag trok hij deze uitlating in en bood zijn verontschuldiging aan door te zeggen, dat hij verkeerd was ingelicht.

Hij had gedacht dat Truman verantwoordelijk was voor de opheffing van de prijszetting, maar had nu vernomen, dat de president dit alleen maar had gesteund in het belang des volks (Wellington, (AP) 5.8).

WEL GROTE PERSBIJEENKOMST.

Sumner Welles drong er bij de Noordamerikaanse Vereniging van Redacteuren op aan een officieuze inter-amerikaanse pers- en radiobijeenkomst te houden om de rechten en plichten van de pers in alle Amerikaanse landen te bespreken.

Punt van bespreking zou vormen wat te doen als enige regering op het Westelijk halfrond de wettelijke rechten der pers schendt door censuur of andere besprekingen. Dit zou bijdragen om te doen zien hoe de Pers in de nieuwe wereld medewerkt aan de vrijheid, aldus de ondersecretaris van buitenlandse zaken.

Welles wees erop dat men in vele Amerikaanse landen geen vrije toegang tot de nieuwsbronnen heeft en noemde dit een hinderpaal op de weg naar de democratie. De Latijns-Amerikaanse volken zijn individualistisch en gekant tegen totalitaire gezagsuitingen. Hij noemde het een paradox, dat twee der beste kranten, La Nación en La Prensa van Buenos Aires, onder censuur van een dictator staan. Maar thans leeft Argentinië onder een vrij bewind, aldus Welles (Washington, (AP) 5.8).

NEDERLANDS VLIEGTUIG NEERGESCHOTEN.

Het Nederlands Oostindische leger deelde mede, dat een Indonesisch luchtdoelgeschut een Nederlandse Mitchell bij Semarang heeft neergeschoten. Zes man werd gedood, maar de Indonesiërs leden zware verliezen (Batavia, (AP) 5.8).

GEEN VRIJE PERS IN POLEN.

De Manchester Guardian, die dezer dagen een verklaring publiceerde van de raadsman der voorlopige Poolse regering over de vrijheid van pers in het na-oorlogse Polen (een vrijheid, die er volgens Kardinaal Griffin niet is!), drukte nu twee verklaringen af, die de juistheid van de woorden van de Kardinaal bevestigen. In deze beide verklaringen, van Cyrill Grobel en Andrej Plodowski, word enda namen genoemd van verscheidene journalisten, die Polen bezocht hebben, allen aan seculiere bladen zijn verbonden, geen Polen en geen katholieken zijn en geen relaties hebben met de Polen, die in Engeland verblijven. Deze journalisten, vertegenwoordigers van Daily Herald, Daily Mail, Christiaan Science Monitor, New York Times, Carrefour en Svenska Dagbladet, ontkennen dat de Pers in Polen vrij is, gelijk Warszawa het zo graag laat voorkomen.

HEILIGE JEZUIETEN.

Op 22 September zullen ter gelegenheid van het Generaal Kapittel der Jezuïeten twee heiligen worden gecanoniseerd: de Zalige Joao de Britto, een Portugese priester die in 1693 te Malabar werd gemarteld, en de Zalige Bernardino Realino, een Italiaanse Jezuïet die in 1610 stierf.

CANADA EN DE LUCHTVAART.

In Canada wordt de zetel van de internationale luchtvaartsorganisatie gevestigd. Tot dusver is te Montreal het voorlopig hoofdkwartier geïnstalleerd.

het nieuws van vandaag

Silezië is vandaag niet voor de eerste maal in het nieuws. Sedert dit land in de tiende eeuw voor het eerst in de Europese geschiedenis ter sprake komt, zijn oorlogen erom gevoerd, koningen en keizers op de troon gekomen en ervan verstoten. Het is Silezië dat voor altijd het symbool zal zijn van machtspolitiek. Hier trad de Duitse politiek in al begeerten in 1740 aan de dag. Hier bleek dat voor den Duitser het bezit of het bestaan van een land geen zaak van recht, maar van macht is.

In de oudste tijd behoorde Silezië bij Polen, maar al spoedig viel het in verschillende hertogdommen uiteen, die successievelijk onder het Habsburge Huis kwamen. Frederik II „de Grote" maakte nu in 1740 toen hij aan het bewind kwam, aanspraken op Silezië, begon zonder oorlogsverklaring — typisch Duits — de eerste Silezische oorlog. Maria Theresia, een jongedame van 23, verklaarde „liever te sterven dan te onderhandelen zolang er nog één Pruis in Silezië staat." Frederik won de eerste, de tweede en de derde Silezische oorlog, zodat Silezië vrijwel geheel aan den Pruis kwam. Zoals het in de politiek gaat, werd de roof op den duur als wettig bezit erkend, totdat een andere partij een oorlog wint, i.c. de geallieerden van Wereldoorlog I. Silezië werd te St. Germain (voorstad van Parijs) los gemaakt van Duitsland, waartoe evenwel een groot deel in 1921 weer toetrad na een plebisciet.

Het vroegere Oostenrijkse Silezië, dat Maria Theresia inderdtijd had mogen houden, werd na Wereldoorlog I aan Tsjechoslowakije toegekend; de bevolking is ongeveer half Duits, half Tsjechisch. Duitsland heeft momenteel geen kans, maar Polen en Tsjechoslowakije, die beide onder Russische invloed staan, maken nu beide aanspraak op Silezië, een land dat vooral rijk aan ertsen en mineralen is en daarom een begeerd gebied.

Zoals men zich herinnert kwam Teschen, hoofdstad van de Silezische provincie, in 1938 aan Polen, omdat Jozef Beck, de Poolse minister van Buitenlandse Zaken, profijt trekkend van Hitlers agressie tegenover Tsjechoslowakije, Teschen, annexeerde. Momenteel is Teschen in Tsjechoslowaaks bezit en dit land zal het niet den ongaarne afstaan. In dit gebied wonen 242.000 mensen; de oppervlakte is een kleine 700 km.²

Triëst, eveneens een Habsburgse creatie, vormt gelijkelijk een punt van bespreking te Parijs, waar men overigens nog steeds aan het kibbelen is over de „procedure". De Joegoslaven zeggen, dat internationalisatie de stad zal verlammen, iets waar zij wel eens gelijk in konden hebben, omdat Italië en Joegoslavië uiteraard liever hun eigen havens zullen bevoordelen dan een internationale stad, waar zij geen revenuen van trekken, maar welks internationale bezetting een schitterend object van talloze betrekkingen voor militairen oplevert. De Militairen zijn dan ook van oordeel dat internationalisatie de stad tot hoge bloei zal brengen. De Joegoslaven, die wel inzien dat Italië weinig kans maakt, hebben hun kijk op de zaak, en hoewel het voor de hand ligt dat Triëst eerder Joegoslavië en Midden-Europa als achterland heeft dan Italië — een blik op de kaart is voldoende — zou dit een voorpost van communistisch Rusland aan de Middellandse Zee zijn, waardoor de Russen in hun stoutste verwachtingen worden overtroffen. Veel meer dan een uitgang naar de Aegeische Zee hebben zij nooit verwacht.

Zal Engeland nogmaals bemiddelen ?

De Londense correspondent van de „Nationale Rotterdamsche Courant" schrijft het volgende:

In Britse kringen wordt aanzienlijke belangstelling aan de dag gelegd voor het plan van de uitzending van een commissie-generaal naar Nederlands-Indië. Hoewel men natuurlijk nog niet weet hoeveel armslag deze commissie zal krijgen, hoopt men toch dat zij met voldoende volmachten zal worden uitgerust om althans een kans te hebben het steeds moeilijker wordende Indische probleem nu eindelijk tot oplossing te brengen.

Londen heeft van het begin af aan de stelling gehuldigd dat de Nederlandsen autoriteiten ter plaatse de vrijheid moest worden gelaten binnen het kader van verstrekkende volmachten naar eigen oordeel te handelen. Terecht of ten onrechte heeft hier lange tijd de mening geheerst dat wat dit betreft Dr. van Mook te strak aan het Haagse lijntje werd gehouden. In diezelfde gedachtengang wordt nu de hoop uitgesproken dat de commissie-generaal de ruimst mogelijke bevoegdheden zullen worden gegeven. Onwillekeurig schijnt men daarbij echter van de idee uit te gaan dat deze commissie een analoge rol te spelen zal krijgen als de Britse cabinetsdelegatie die in Brits-Indië heeft onderhandeld. Dat de constitutionele positie der Nederlandse commissie een geheel andere is dan die van de Britse cabinetsdelegatie mag derhalve ter voorkoming van misverstand, bij de Britse publieke opinie (officiële kringen geven er zich hier waarschijnlijk wel rekenschap van) en de eventueel daaruit voortvloeiende teleurstellingen, te zijner tijd nog we eens duidelijk worden onderstreept.

De belangstelling voor de commissie-generaal vloeit natuurlijk voort uit de groeiende ongerustheid over het uitblijven van een overeenkomst met de Indonesische nationalisten. Toen lord Inverchapel uit Batavia terugkeerde en zijn optimistische uitspraken over de vooruitzichten op een spoedig accoord deed, werd hier algemeen aangenomen dat dit varkentje thans op een staartje na was gewassen. Zelfs een zo voorzichtig blad als de Times schroomde niet een hoofdartikel te schrijven waarin onomwonden hoera werd geroepen op een ogenblik dat men in feite nog nauwelijks halfweg over de brug was. Des te groter de teleurstelling toen enige tijd later bleek hoe voorbarig deze vreugde was geweest. Het was misschien onvermijdelijk dat de teleurstelling zich moest uiten in enige zachte verwijten. Dat die verwijten niet alleen de Indonesiërs, maar ook Nederland golden, is misschien minder gemakkelijk te billijken. Geheel onbegrijpelijk was het niet.

Het Engelse standpunt.

Hoe zag men de zaak van Engels standpunt? Ik herhaal en onderstreep, van Engels standpunt. Lord Inverchapel had de twee partijen tot op de rand van een accoord gebracht. Dat accoord voorzag o.m. in de aanvaarding van de Indische eis inzake de insluiting van Sumatra in de republiek. Dit eis werd door de regering afgewezen; de Nederlandse regering was dus niet bereid even ver te gaan als Lord Inverchapel. Vandaar de van Engels standpunt niet volkomen onbegrijpelijke reactie, hoe weinig gewettigd die in feite ook mag zijn, van kregeligheid en ongeduld. Nederland schiep moeilijkheden. Nederland talmde. Gezien de goede en openhartige verhouding, welke tussen de diplomatieke gedelegeerden van beide landen bestaat mag men wel aannemen dat Nederland niet getalmd zal hebben op deze verwijten van repliek te dienen en de oorzaak van het vastlopen der onderhandelingen van Nederlands standpunt weder in het juiste perspectief te stellen. De ontvoering van Sjahrir werpt een scherp licht op de ware verhoudingen in het Indonesische kamp.

Controverse Batavia — Djokjakarta.

Daarmede is echter het wezenlijke probleem, dat niet tussen Londen en Den Haag maar tussen Batavia en Djokjakarta ligt, nog geenszins opgelost. Dat probleem blijft zowel Londen als Den Haag nog steeds in gelijke mate bezighouden. Beide geven er zich rekenschap van dat een oplossing door middel van onverbloemd geweld, een koloniale oorlog, nauwelijks uitvoerbaar is. Beide beseffen dat een voortduren van de huidige impasse op de duur wel vrij zeker tot een hernieuwde interventie van de Verenigde Volken zal leiden, hetwelk beiden even ongelegen zou komen. Wat te doen?

Den Haag schijnt althans reeds een gedeeltelijk antwoord op die vraag te hebben gegeven door zijn besluit tot het uitzenden ener commissie-generaal. Of Londen ook bezig is geweest een nieuw plannetje uit te broeden, valt niet met zekerheid te zeggen, maar als dat zo zou zijn — en er zijn wel enige vage aanwijzingen in die richting — dan is het moeilijk te zien hoe Londen, zonder verder te gaan dan constitutioneel gewettigd zou zijn, iets anders zou hebben kunnen bedenken dan een herhaling van het Inverchapel-experiment d.w.z. hoe kan Londen aan het bereiken van een politiek accoord medewerken anders dan door nogmaals zijn dienst als ceremoniemeester (bemiddelaar was ook lord Inverchapel niet) aan te bieden? Lord Inverchapels missie werd hier algemeen als een groot succes beschouwd. Niets zou derhalve natuurlijker zijn dan dat men, zo de zaken wederom zijn vastgelopen, wederom naar hetzelfde wondermiddel grijpt: het gezegde „on revient toujours à ses premiers amours" geldt niet alleen voor het particuliere leven. En wanneer men zou willen tegenwerpen dat het lijdend voorwerp van die „amour" veel te ver weg is om opnieuw dienst te kunnen doen, mag er aan herinnerd worden dat er toevallig een andere Engelse staatsman van niet minder groot kaliber dan lord Inverchapel zich dicht genoeg bij Batavia heeft neergezet om er van vandaag op morgen aan het werk te gaan: de foreign office coördinator in het Verre Oosten, lord Killearn.

Voor zover men hier al in deze richting denkt, zal het echter

(Wordt vervolgd op pagina 2)

MEDEDELING.

De Heer Frans de P. Wever is onze correspondent voor politiek, en algemeen nieuws op Aruba, terwijl de Heer Juan E. Croes het society-nieuws verzorgt en daarvoor gaarne uitnodigingen ontvangt.

GOUVERNEUR KASTEELS BEZOEK.

De receptie.

Vrijdagavond hielden de Gouverneur en Mevrouw Kasteel-Baltussen een receptie in de Pasangrahan te Oranjestad.

De grote zaal van dit nieuwe gebouw leent zich uitstekend voor dergelijke gelegenheden, vooral zoals deze voor de receptie door Mevrouw de Veer op passende wijze versierd was.

De Landvoogd, Mevrouw Kasteel-Baltussen en Mr. L. C. Kwartsz, Gezaghebber, ontvingende gasten, die door den heer Hessling, secretaris van den Gezaghebber werden aangekondigd.

De kleurige avondtoiletten van de Arubaanse dames en het strengere zwart en wit van de heren verleenden een biezonder cachet aan het geheel. Zowel de grote zaal als het terras waren gevuld met gasten: de voornaamste families van Aruba, de leidende functionarissen van de olie-industrie en hun dames, leden van het Consulaire corps, geestelijke, burgerlijke en militaire autoriteiten woonden de receptie bij.

Terwijl koele dranken rondgediend werden begaven de Gouverneur en Zijn echtgenote zich onder de gasten; er heerste van het begin af een geanimeerde stemming, die nog toenam toen de Gouverneur en Mevrouw Kasteel de gasten naar het hoger gelegen deel van de zaal leidden waar mooi verzorgde koude schotels gereed waren gezet. Nog geruime tijd bleven allen samen en genoten van het prettige samenzijn. Na afloop dankte de Gouverneur den heer Kemninck voor de uitstekende verzorging en bediening.

Naar Tivoli.

Nadat de Gouverneur de Zaterdagmorgen gewijd had aan de audiënties- een gelegenheid waarvan dankbaar gebruik werd gemaakt door de bevolking — werd Zaterdagmiddag een bezoek gebracht aan de bekende Tivoli-club van Aruba, die nog zeer kortgeleden haar 25-jarig bestaan heeft gevierd. Toen de auto's om 17 uur voorreden werden de Gouverneur, Mevrouw Kasteel-Baltussen, Mr. L. C. Kwartsz gezaghebber, Frans Kasteel, Kapitein van de Laarschot, adjudant van den Gouverneur en E. A. Winters, Hoofd van de Regerings-presdienst, verwelkomd door het bestuur van de club en binnengeleid in de door Ir. Bakker prachtig verbouwde club; in de zaal bevonden zich reeds de meeste leden en hun echtgenoten.

Dr. Eloy Arends, Voorzitter van Tivoli-club, nam het woord om de Landvoogd welkom te heten. Hij wees er op, dat dit de eerste keer was, dat een Gouverneur een officieel bezoek brengt aan een Arubaanse club en hij prees zichzelf en de leden gelukkig met het feit, dat juist de Tivoli-club deze eer te beurt viel. Hoewel er slechts weinig tijd ter beschikking was had het bestuur toch gemeend een klein feestprogramma te moeten samenstellen.

Hij besloot zijn korte, maar hartelijke toespraak met de hoop uit te drukken, dat de Gouverneur en Mevrouw Kasteel aangename dagen zouden doorbrengen op Aruba. Hij stelde een heildronk in op den Gouverneur, die vervolgens het woord nam om te danken voor de welkomstwoorden en Zijn bewondering uitdrukte voor deze bloeiende club, die een zo grote rol speelt in het sociale leven van Aruba.

De Landvoogd benutte de gelegenheid om Aruba en zichzelf gelukkig te heten met een zo uitstekend lid van de Raad van Bestuur als de Voorzitter van de Tivoli-club, Dr. Arends is.

De heer Steenmeijer leidde vervolgens een klein, maar zeer geslaagd concertje in. Eerst speelden Mejuffrouw Alice Eman en de jongeheer Ebert Henriquez een quatre-main, waarna Ebert Henriquez op voortreffelijke wijze een wals van Durand ten gehore bracht. De heer F. Steenmeijer speelde nog twee vleugelsoli, die zeer toegejuicht werden. De Landvoogd en Mevrouw Kasteel wensten persoonlijk de jeugdige musici geluk.

Een korte rondgang werd gemaakt door de andere lokalen van de voortreffelijk ingerichte club en nadat Mejuffrouw Rosa Arends bloemen had aangeboden aan Mevrouw Kasteel vertrok het gezelschap weer, uitgeleide gedaan door het bestuur van de club, om zich gereed te maken voor het avondfeest dat op de Lago plaats had ter ere van den vertrekkenden directeur de heer Lloyd Smith.

Het Avondfeest.

Op de terreinen van de Golfclub van de Lago was een reusachtige „barbecue" aangericht, waaraan niet minder dan 1100 personen deelnamen. Bij zijn aankomst werd de Gouverneur geestdriftig toegejuicht en vervolgens verwelkomd door de Heer en Mevrouw Smith en de leden van het feestcomité.

Grote buffetten waren opgesteld waar een keur van vlees, groente en allerlei versnaperingen opgesteld waren en waar de gasten naar eigen keuze zich bedienen konden.

Nadat de innerlijke mens versterkt was nam de heer Mingus het woord om den heer Smith toe te spreken. Op verzoek van den heer Mingus, nam ook de Gouverneur het woord en in enkele welgemeende zinnen huldigde Hij niet alleen den heer en Mevrouw Smith voor het door beiden op Aruba verrichte werk, maar ook de Amerikaanse geest van ware democratie, van samenwerking en hulpvaardigheid.

De Landvoogd werd warm toegejuicht door de verzamelde Amerikanen, die diep getroffen waren door deze spontane uiting van welgemeende vriendschap.

De heer Kwartsz deelde vervolgens mede, dat de Raad besloten heeft de nieuw aan te leggen boulevard van de aanlegsteiger naar de reeds bestaande weg naar Sint Nicolaas „Lloyd Smith Boulevard" te dopen als symbool van de verbinding tussen Oranjestad en het olie-centrum Sint Nicolaas.

Tenslotte werden de heer en Mevrouw Smith vele geschenken waaronder een auto en een zilveren theeservies, een gouden polsbandhorloge enz. aangeboden. In de ongedwongen stemming, die Amerikaanse „parties" kenmerkt, verliep de verdere avond.

Hospitaal- en schoolbezoek.

Donderdagmiddag bracht Zijne Excellentie de Gouverneur vergezeld door Mevrouw Kasteel-Baltussen en den Gezaghebber van Aruba, Mr. L. C. Kwartsz, een bezoek aan het San Pedro hospitaal, waar de Landvoogd werd verwelkomd door de Eerwaarde Priorin Zuster Wynanda, Rector Pius Paanakker O.P. en de Eerwaarde Hoofdzuster Fridolina.

Nadat de Landvoogd en Mevrouw Kasteel-Baltussen zich enige tijd met de Zusters Dominicanessen die het hospitaal beheren hadden onderhouden en een verversing was gebruikt, begaf het gezelschap zich naar de verschillende afdekingen van het San Pedro hospitaal.

In de vrouwen- en mannenafdelingen onderhield de Gouverneur zich met de patiënten. Ook werd een bezoek gebracht aan de beide operatiekamers en de Röntgenafdeling, de Kapel en de andere inrichtingen van het ziekenhuis.

Vrijdagmorgen om acht uur begaf hetzelfde gezelschap zich naar de Margriet-school welkom geheten door het Hoofd van de school, den heer Vinck. De kinderen stonden reeds op het voorplein opgesteld en zongen den Landvoogd het Wilhelmus toe. Nadat de kinderen zich naar de diverse klassen hadden begeven bezochten den Gouverneur en Mevrouw Kasteel-Baltussen de klasgebouwen, waar het werk, dat de leerlingen gedurende het schooljaar hadden gemaakt geëxposeerd was.

Dr. Kasteel stelde enkele vragen aan de leerlingen en wenste de onderwijskrachten geluk met de bereikte resultaten. Toen de kinderen vernamen dat zij voor deze gelegenheid met een vrije dag bedeeld werden, brak een spontaan gejuich los.

Op uitnodiging van den heer Lampe bracht de Gouverneur een niet voorzien bezoek aan het Notariskantoor, dat bij de Margrietschool is gelegen.

De rest van de ochtend was gewijd aan ambtelijke besprekingen.

Ter kerke.

Zondagmorgen bezochten de Gouverneur, Mevrouw Kasteel-Baltussen, Kapitein van de Laarschot en de Heer E.A. Winters de kerk van Oranjestad, waar om half negen een plechtige Mis werd opgedragen.

Pastoor Pater Paulus G. Groove O.P. heette den Landvoogd welkom aan de poort der kerk en leidde Hem naar Zijn zetel voor het altaar. Het koor van de Frères voerde op voortreffelijke wijze de gewijde zangen uit.

Na den door Pater Basilius D. Standenmeijer opgedragen Mis begaf het gezelschap zich naar de pastorie en vandaar naar de Frères. De overste heette den Gouverneur aan de ingang welkom en stelde de verschillende frères voor aan den Landvoogd en Mevrouw Kasteel-Baltussen.

Geruime tijd onderhielden de gasten zich met de Frères en drukten hun bewondering uit voor de voortreffelijke koorzangen. Verversingen werden rondgediend en het gezelschap bleef tot na het middaguur te zamen.

HET CONCERT KON NIET DOORGAAN.

Het Bestuur van de Arubaanse Kunstkring schrijft ons het volgende:

Een betreurenswaardig voorval heeft plotseling het met veel propaganda aangekondigde en door vele Arubaanse kunstliefhebbers met spanning verwachte concert van den violist Emil Friedman doen mislukken.

Het Bestuur stelt er prijs op het publiek in het algemeen en de leden in het biezonder mede te delen, dat zij alles wat binnen zijn vermogen lag heeft gedaan om te trachten het concert doorgang te doen vinden. Van gezaghebbende zijde werd echter medegedeeld, dat zulks niet mogelijk bleek, daar reeds een fout begaan was door den artist een passagebiljet te verstrekken.

Getracht is zo spoedig mogelijk overal bekend te maken dat het concert niet door zou gaan. Het Bestuur hoopt dat iedere belangstellende tijdig op de hoogte is geweest.

Inmiddels wordt steeds gewerkt zullen volgen zodra meer gegevens bekend zijn.

(**Vervolg van pagina 1.**)

nog wel niet veel meer dan een tentatief exploreren van mogelijkheden zijn welke eerst nog met het Haagse plan voor de uitzending van de commissie-generaal zouden moeten worden geharmoniseerd vóór het tot besluiten zou kunnen komen. Het parool blijft dus nog afwachten.

Gisteren overleed tot onze diepe droefheid, na voorzien te zijn van H.H. Sacramenten, onze innig-geliefde nicht,

Mejuffrouw Urania Georgina Johanna van Eps.

De teraardebestelling zal plaats vinden hedenmiddag om 4.30 uur op de R.K. begraafplaats St. Anna.

Sterfhuis: St. Maartensteeg 1.

Namens de Familie.
John Menge
Familie Romano
Familie van Eps
Familie Perret Gentil.

CURAÇAO

CURAÇAOSE KATHOLIEKE PARTIJ VERGADERT.

Gisteren kwamen de afdelingen van de Curaçaose Katholieke Partij bijeen. Er waren 13 afdelingen aanwezig, daar de afdeling van Santa Maria niet verscheen. De aanwezigen besloten deze vergadering een Partijraad te noemen, doch vergadering der afdelingen, omdat het voorgaande bestuur en bloc was afgetreden en de Partijraad niet meer bijeen wilde roepen. Het nieuwe bestuur werd gesteld op negen personen, vroeger zeven.

Het bestuur is als volgt samengesteld: Louis C. H. M. Bergman (Europese Nederlander), Jules de Palm, Plinio Henriquez, Hendrik Kwiers, Ernesto Rosendaal, Edgar Römer, Jacques Smulders (Surinamer), Cor Sprockel en Annibal Vizeicza. De functies zullen onderling verdeeld worden.

MEJUFFROUW VAN EPS †.

Gisteren overleed op ruim zestigjarige leeftijd Mejuffrouw Urania Georgina Johanna van Eps, die een zeer bekende katholieke dame was en tijdens haar leven zeer veel goed gedaan heeft. De overledene was lid van de Derde Orde van den Heiligen Dominicus, op wiens feestdag zij mocht overlijden. Zij was Prefecte van de Maria Congregatie van de Heilige Anna; oprichteres en de laatste jaren voorzitster van de 'Liga de Socorro', welke instelling zich bezig houdt met de verzorging der armen; lid van de Vereniging Huisvlijt en voorzitster van 'La Virgen Miagrosa'.

Hedenmiddag op 16.30 uur zal het stoffelijk overschot van deze zo vrome dame bijgezet worden in het familiegraf op Santa Ana.

WANDELTOCHT.

Gisteren werd door de K.S.C. een geslaagde wandeltocht gehouden. De winnaars waren de volgende: 1e prijs De vrolijke kleuters (groep twee); 2e prijs De Groentjes (eerste groep); 3e prijs Opgewekt (groep vier); 4e prijs Wig (groep tien); 5e prijs Suriname (groep zes); 6e prijs Vrolijk (groep vijf); 7e prijs Laetitia (groep drie); 8e prijs Sarto (groep acht); 9e prijs Vrolijk Volkje (groep zeven); 10e prijs Jonge Wacht Sta Rosa (groep negen; 11e prijs Staco (groep elf).

Na aankomst op het plein bij het Briontheater werden de prijzen uitgereikt, waaronder vier mooie bekers en verschillende andere mooie dingen.

Een oprecht woord van dank voor de commissie is zeer zeker verdiend.

PADVINDERS OP REIS.

Per extra KLM-vliegtuig is op Zondag 4 Augustus een gezelschap van 20 padvinders en een leider naar La Guaira vertrokken om een kampeertocht door Venezuela te maken.

Onder de groep bevinden zich drie kinderen van den Gouverneur van Curaçao.

Op 15 Augustus keren de padvinders eveneens per extra KLM-vliegtuig terug.

DE EERSTE 4-MOTORIGE DC-4 IS ER.

Zondagmiddag omstreeks 15 uur arriveerde te Hato het eerste viermotorige DC-4 toestel bestemd voor het West-Indisch Bedrijf der K.L.M.

Het vliegtuig dat de registratienummers PJ-TCO voerde vloog Zaterdag van New York naar Miami en Zondag van Miami naar Curaçao en had als bemanning de Heren Rab (gezagvoerder), Smith (eerste Officier), van Haaren (radiotelegrafist) en van der Ham (boordwerktuigkundige) aan boord. De Heer van der Ham is jarenlang in West-Indië bij de K.L.M. werkzaam geweest en heeft zich te Curaçao vele vrienden verworven. Sinds enige maanden is hij in de Verenigde Staten werkzaam in verband met de aflevering van nieuwe toestellen voor de K.L.M.; gedurende korte tijd zal de heer Van der Ham in Curaçao vertoeven in verband met de technische werkzaamheden verbonden aan de aflevering van de nieuwe machines.

Dit eerste toestel zal binnenkort gevolgd worden door twee vliegtuigen van hetzelfde type welke uitsluitend op het locale West-Indische net worden ingezet.

De inrichting wijkt enigszins af van die der transatlantische machines. In de eerste plaats valt op dat de cabine slechts 42 zitplaatsen heeft, waardoor iedere fauteuil zeer ruim en comfortabel is en de passagiers zeer veel plaatsruimte ter beschikking hebben. Vooral op de langere trajecten betekent dit een groot voordeel.

Het ventilatie-systeem heeft nog verbeteringen ondergaan, terwijl het interieur in een beige kleur is gehouden hetgeen een buitengewoon rustige indruk maakt. Een extra groot buffet, uitgevoerd in roestvrij staal, zal de belangen van den inwendigen mens verzorgen. Het ligt in de bedoeling het eerste toestel, dat de registratieletters PJ-ALO zal dragen, half Augustus in te zetten op de lijn Curaçao—Miami v.v.

In overeenstemming met het in Nederland gevolgde gebruik zullen de viermotorige vliegtuigen genoemd worden naar steden.

aan de verwezenlijking van andere plannen. Nadere mededelingen

De LIJST VAN DE K.L.M.

Curaçao — Aruba.

3 Augustus: Myrna Olivier, F. J. Kwartsz, Lusie Margaretha Boon, Francisco Spladin, Louis Posner, Roo C. Bos-Verschuur, P. Wurtz, Carmen Dolores Familia, Ana Luz Fernandez P., Frans Wernet, Juan Boezem, Lodewijk Maduro, Harold Emers, Adriaan Arends, Jose Marquez, Donald B. Marchena, Emelita Emers.

4 Augustus: Rudolf Tjong A Jong, Johanna en Gwendoline Zievinger; Emilia en Ludwina Ridderstap; Isberia en Rodolfina Kock; Filomena Panneflek, Sita Verbist, Gilberto T. Vos, Marianna en Manny van Haaren; Yvette Ecury, Margerite M. Brown, George Polel, Willem en Dorothea Koningsbergen; Audrey Leon, Florence Pole, Clara Hernandez, Hans en Jeanne de Goot; Generosa Gonzalez, Dirk, Francisca, Dirk en Caroline van der Linden.

Aruba — Curaçao.

3 Augustus: George Feliex, Frater M. Joss Croes, Friede Daal, Rudi en Ronny Seraus; Telly Dennert, George Pole, F. Servage, Pedro Koene, Audrey Leon, Maria Aurora Quezada, Maria, Odulio en Edison Jacobus; Jan P. J. van Lookeraa, Anita Jacobus, Cecin Malabi, Bernardus H. Vocks, Maria Virginia, Lucille Katlin, Lydia Torres, Petromelia C. van der Meulen, Irma H. Arpats, Hendrica M. Rosemeyer.

4 Augustus: Margarita Lacle, Margarita Arends de Bies, Wilhelmina en Simon Dirkmaat; John H Rogers, Lucio Wever, Geraldine Oduber, R. G. Valen, J. J. Q. Quartsz, Julian Oostiano, Annie, Teuntje en Nellie Dirkmaat; R. J. en A. Wever; G. Vos, Wilhelmina Dirkmaat, Leonora Girigoria, Mario Elisabeth, Josef Meulens, Roo Bos Verschuur, Alexander Cag A Lock, Bobby en Altagracia Odor; Etella, F., E. en Meyra van Heeswijk; Any Schotborgh, Marin Quast, Cristobal M. Ravil, Dexte P. Bowen, O. P. Smith.

Curaçao — Kingston.

4 Augustus: Willem Emanuel, Vola Guillermina, Indra, Humphrey Tyrone en Glenda Jonckheer.

Vijftig jaren film.

Van de kermis naar de Aesthetiek.

door

A. van Domburg.

In December 1895 vertoonde Louis Lumière in de kelder van een café in een Zuid-Frans stadje, naar sommigen beweren, in Lyon zijn eerste filmpje, dat de vervaarlijke titel droeg: „L'arroseur arrosé" en geen andere betekenis had dan dat het demonstreerde hoe de uitvinding van Lumière en andere bekende en onbekende uitvinders de bewegende fotografie mogelijk had gemaakt. Maar hoe weinig Lumière en zijn confraters zich ook bewust waren van de portée hunner uitvinding, in die kelder werden de eerste voorwaarden geschapen tot de nieuwe kunstvorm, die zich reeds na ongeveer vijf en twintig jaar van zijn betekenis en roeping bewust zou worden, en die thans beoefend wordt door kunstenaars die in deze vorm hun bevrediging vinden.

Techniek en kunst.

Het publiek van toen, ten getale van wellicht een dozijn mensen, is uitgegroeid tot een massa van meer dan driehonderd millioen, die wekelijks ergens ter wereld de bioscoop bezoekt. Deze fantastische dubbele groei van het filmverschijnsel is min of meer verbijsterend. Enerzijds legt hij de nadruk op de grote expressie-mogelijkheden van de ordening der gefotografeerde beweging, andererzijds op de macht, die de optiek der dynamisch verlopende beelden op den toeschouwer maakt. In de beginne was geen filmmaniak van deze macht en deze expressie-mogelijkheden overtuigd. Hem interesseerde uitsluitend ofwel het technisch experiment ofwel de commerciele productiemogelijkheden daarvan.

Het duurde niet lang, of het tooneelelement deed zijn intrede in de film. De lieden, die eens het publiek voorzagen van jassen, schoenen, bont en al dergelijke artikelen, zouden ook de verspreiders worden van de filmvoorstellingen. De eerste drama's volgden spoedig op de eerste „documentaires", die het uitgaan van een fabriek, de aankomst van een trein tot onderwerp hadden en met het drama deed de filmster zijn intrede. Het leek de eenvoudigste zaak ter wereld een klein gezelschap te laten optreden voor een ijverig noterende camera, het geval te ontwikkelen en op een projectiescherm te reproduceren. De drama's, die enkele minuten in beslag namen, begonnen aan tienduizenden de gezichten te vertonen, die om reclame vroegen en dit kregen. Mary Pickford, de allereerste „lieveling van het publiek", werd de inzet van een lange reeks dure namen, waaromtrent de filmfabrikanten wonderen wisten en nog weten te vertellen die nooit hebben bestaan, maar die door grote massa's worden geloofd. De filmhandel, de filmreclame, de filmindustrie waren geboren en groeiden en bloeiden dat het een lieve lust was. Men was er diep van overtuigd, dat de reproducties van gespeelde scènes aan de hoogste normen van kunst voldeden en men liet niet na dit op hoge toon te verzekeren.

Intussen begon er inderdaad zoiets van een norm te voorschijn te komen. Naarmate de mensen van de film ijveriger met hun materiaal en hun instrumenten omgingen, naarmate zij meer en meer zochten naar nieuwigheden, vonden zij bij stukjes en beetjes nieuwe vormen. Zij ontdekten dat een vergrote opname van een gezicht, plotseling tussen andere beelden gevoegd, won aan uitdrukkingskracht en de „close-up" was geboren (D. W. Griffith). Zij ervoeren, dat men bepaalde handelingen door trucjes van camera of schaar in een geheel nieuwe, in de werkelijkheid niet bestaande opeenvolging van details kon voorstellen en de film vond haar eigen realiteit. Door bepaalde niet bij elkaar behorende beelden met elkaar te associeren, kan men de indruk wekken, dat zij aan elkaar verwant waren en ziedaar de werkelijkheid der natuur gedeformeerd tot de werkelijkheid van de film. Men ontdekte, dat een omgekeerde camera tot gevolg kon hebben, dat een mens of een landschap op hun kop kwamen te staan bij de projectie en opnieuw werd de werkelijkheid geweld aangedaan ten gunste van de eigen realiteit van de film.

Men liet op een goede dag de camera zelf in beweging komen en deelnemen aan de handeling en voegde op deze wijze een nieuwe beweging toe aan de bestaande. Men baseerde de film niet langer meer op de gefotografeerde beweging, doch bracht, afgezien van de beweging der camera, een derde beweging tot stand, nl. de beweging, die door de beeldassociatie ontstaat. Aldus vond men bij het hanteren van de filminstrumenten en van de filmobjecten, die zowel uit dode als levende dingen bestonden, allerlei nova.

Al deze „vondsten" en nog veel meer kan men reeds aantreffen bij George Méliès, die omstreeks 1900 zijn befaamde trucfilms vertoonde, waarin hij afgehouwen hoofden en vlammende duivels liet optreden. De truc had de film veroverd en de aandacht gevestigd op nooit vermoede mogelijkheden. Nog altijd echter was de film in handen van operateurs, die de toepassing van de curiositeit dikwijls voor scheppingsvermogen aanzagen.

Toen kwam het ogenblik, dat anderen zich het lot van de film begonnen aan te trekken of liever dat anderen in de film een uitdrukkingsmogelijkheid begonnen te vermoeden, tot nieuwe vormen in staat. De Parijse avant-garde met Claude Autant Lara, Man Ray, Alberto Cavalcanti, Germaine Dulac, Kirsanof en anderen, de Amerikaanse pioniers met James Cruze, Griffith en de Duitse met Robert Wiene, Lupu Pick, Murnau, Dupont, Fritz Lang, Hans Richter en, even later, Walter Ruttman aan het hoofd, bestonden niet langer meer uit toevallige filmoperateurs, maar uit gegadigden, die bewust de film hadden gekozen als hun uitingsvorm. In „Faits divers" (Lara), de „Nibelungen" (Lang en Ruttmann), „Varieté" (Dupont), „Melodie der Welt" (Ruttmann), „Entr'acte" (René Clair), „Inflation" (Richter) was een worsteling begonnen met de taal van de film. Wat de Amerikanen spelenderwijs vonden, zochten de Europeanen cerebraal. Van MacSenneth tot Charlie Chaplins eerste gags werd slechts een spel van curiositeit bedreven, waarbij de grote psycholoog, die Chaplin was, het filminstrument op verrassende wijze ging beheersen.

Het is wel het meest typische voorbeeld van den filmman, voor wien de film een spel van experimenten was en bleef tot hij zijn grote periode der dramas voorbij was en dan gaandeweg het experiment verliet voor een verworven procédé, dat hij tot in zijn „Dictator" zou volhouden.

Bezijden deze experimenten en ver verwijderd van de milieu's waar de filosofie van de film begon door te breken en vurige debatten werden gehouden over de vermoede en reeds aanvaarde aesthetiek van de film, werkten de Russen aan hun projecten. Omstreeks 1920 begonnen hun namen door te dringen tot het Westen van Europa: Eisenstein, Pudowkin, Raisman, Wertof, Dovsjenko, Kulesjow. Twee van deze pioniers, met name Wertof en Kulesjow volgden de celebrale weg van het nauwkeurig experiment. De bekende voorstelling van Kulesjow — iederen filmvriend bekend — waarbij hij een gezelschap vrienden drie korte filmpjes liet zien, waarin de objecten niets met elkaar te maken hadden, maar nochtans de indruk wekten volledig verantwoorde associaties te zijn, maakten destijds furore. Men zag in deze filmpjes nl. een toneelspeler, die niet speelde, niet mimeerde, en nochtans de indruk wekte zeer bewogen te reageren op zijn omgeving. Kulesjow had aangetoond, dat niet het spel van den acteur, maar zijn Kulesjows, beeldordening, de emotie verwekt had, die de toeschouwers ondergaan hadden. Dit experiment leidde tot de bekende uitspraak van Pudowkin: „De basis van de filmkunst is de montage".

De uitspraak klinkt nuchter en bijna wiskundig, maar zij was in deze nuchtere vorm een noodzakelijkheid. Tegenover de betekenis van de bewegende fotografie accentueerde zij de betekenis van de nieuw verwekte beweging, di door de montage ontstaat. En hierop zou de filmkunst zich nog menigmaal beroepen. Op de eerste plaats in Rusland zelf, waar de felle revolutionnaire pamfletten naar de wetten van dit experiment werden vervaardigd en waarvan de documentaire gedeelten nog steeds een modern publiek vermogen te boeien. Het hoogtepunt bereikte de Russische film in „De Aarde" van Dovsjenko, „Les joyeux garçons" van Alexandrof en „Wiegelied" van Wertof, die elk voor zich het bewijs leveren, dat de filmkunst sedert lang een vorm heeft gevonden, die haar van de andere kunsten onafhankelijk maakt.

Op dezelfde beginselen zijn ook de jongste films van Frank Capra gebouwd, zijn oorlogsreeks nl., waarin de rhythmische beeldschikking beslissend is voor de indruk en wel zo sterk, dat de opnamen dezer films, door wildvreemde cameramannen gemaakt, hun subjectieve functie uitsluitend ontlenen aan hun bewogen orde, door den regisseur verwekt.

Zo heeft de film in de vijftig jaren van haar bestaan een ontwikkeling doorlopen, die den filmkunstenaar in staat stelt in een autonome taal zijn verbeeldingen vorm te geven. Ook al neemt men in aanmerking, dat nog altijd het overgrote deel van de films tot een minderwaardige verzameling producten moet gerekend worden, toch moet men tegelijkertijd toegeven, dat de filmkunst meermalen superieure werken heeft afgeleverd die haar recht op erkenning bewijzen.

(De Tijd).

Prinses Irene is jarig.

Heden wordt Prinses Irene zeven jaar. In dagen van dreigend gevaar geboren, heeft Zij nu reeds de nederlaag van het dreigend Duitse monster gezien. Weer is Zij terug in Haar vaderland. Het is weer vrede in Nederland. Zij het nog lang niet in Europa.

Het vertrouwen door Hare Koninklijke Ouders uitgedrukt in Haar naam: Irene — Vrede werd voor ons land vervuld. Moge de inhoud van Haar beloftenrijke naam steeds meer werkelijkheid worden.

ONS KONINKRIJK

TRUCKS VERVOEREN VOOR MILLIOENEN GULDENS.

Voor een waarde van vijftig millioen gulden is thans aan Nederlands kunstbezit uit Duitsland teruggebracht uit het verzamelcentrum München. De in opdracht van het commissariaatgeneraal voor recuperatie door prof. Vorenkamp opgezette organisatie is echter nog geenszins met haar taak gereed.

Nog steeds leggen Nederlandse militaire vrachtauto's op gezette tijden de lange weg München - Frankfort - Nederland af met ladingen schilderijen, antiquiteiten, juwelen en wat verzamelingen al zo meer bevatten — hetgeen niet altijd mooi of nuttig behoeft te wezen om nochtans zeer kostbaar te zijn en een belangrijke geldbelegging te vormen.

In een der grote, lelijke nazipaleizen van München, zetelt thans de majoor de Beaufort met kend autoriteit op kunstgebied met zijn staf.

Om hem te bereiken moet men een prikkeldraadversperring en (met behulp van een speciale pas) zeer wantrouwende Amerikaanse soldaten passeren. Wil men bovendien nog de schatkamers bezoeken, dan heeft men daar nog meer documenten voor nodig. Het resultaat is dan wel teleurstellend, want wat er aan oude meesters en kostbaarheden aanwezig is, staat of ligt nu niet zo, dat het op zijn voordeligst uitkomt — hoofdzaak is immers dat het nu veilig is opgeborgen na de omzwervingen door Duitse musea, bronenpaleizen, afgelegen kloosterkelders en zoutmijnen.

Bovendien kijkt de leek soms met afgrijzen naar de monsterachtige unica in de beroemde collecties waarvan de naam slechts met een eerbiedige fluistering werd uitgesproken.

Het transport van deze schatten maakt ook al geen andere indruk dan die van een gewone „verhuizing." Camouflage, zo men die al wilde toepassen, is volkomen overbodig. Niemand zal ooit vermoeden dat zo'n colonne trucks een waarde van een millioen gulden vervoert.

Zo juist heeft een der officieren, belast met het opsporen van „ontvoerde" kunstschatten, een mooie vondst gedaan. In een oud klooster zijn 21 stukken uit Nederlands bezit teruggevonden. Het is nu de taak van den Nederlandsen vertegenwoordiger in München het eigendomsrecht van deze stukken aan te tonen en dank zij de voorbeeldige registratie der verdwenen schilderijen lukt dit zonder veel moeite. De schilderijen zijn klein van afmeting en zullen straks in de truck niet veel ruimte beslaan, doch de waarde ervan is omgekeerd evenredig met de grootte en het is maar goed, dat de Nederlandse chauffeurs geen last van zenuwen hebben.

(Algemene Handelsblad).

GEEN EVACUATIE MEER.

Een Britse militaire zegsman deelde mede, dat het geallieerde hoofdkwartier het feit, dat de evacuatie van geïnterneerden uit midden Java plotseling is afgebroken, zeer ernstig opneemt. Hij voegde hieraan toe, dat men de quaestie Zaterdag met Sjahrir zal bespreken.

Tevens deelde hij mede, dat honderdzestien soldaten van de T.R.I. die gelegerd waren in het gebied rondom Soerabaia, er het bijltje bij neerlegden, omdat zij te weinig betaling en te weinig voedsel van de Republiek verkregen.

Op Bali hebben zich 84 terroristen aan de Nederlanders overgegeven, zonder dat daarbij strijd gevoerd moest worden éAneta).

DUITSE ROVERSBUIT TERUGGEVONDEN.

Blijkens een mededeling van het Amerikaanse leger heeft een Nederlandse afdeling onder leiding van kapitein Geert Jonkhoff van het Nederlandse leger in de Amerikaanse zone van Duitsland omvangrijke hoeveelheden Nederlandse goederen teruggevonden, die door de Duitsers waren weggesleept: 1250 ton staal, 102 tramwagens, rails, een volledige vloot-bibliotheek, hotelmeubilair, onderdelen van fabrieken, brandblus-materiaal, enz. Men vond bij de Hermann Goering-Werke de volledige uitrusting van een der werkplaatsen van het hoogovenbedrijf te IJmuiden. Te Blumenthal werd in een kelder een volledig radiostation gevonden, vroeger in Nederland gebruikt voor de verbinding met West-Indië. Bij de gevonden uitrusting der spoorwegen bevond zich het volledige materiaal van de lijn Amsterdam-Utrecht.

Drie Nederlandse kustvaartuigen zullen het gevonden materiaal van Bremen naar Nederland overbrengen.

NIEUWE FUNCTIE VOOR DR. H. M. HIRSCHFELD.

Naar de Nieuwe Haagsche Courant verneemt is Dr. H. M. Hirschfeld, gedurende de bezetting secretaris-generaal van het departement van Handel en Nijverheid, wien, op grond van het Zuiveringsbesluit eervol ontslag als zodanig was verleend thans door de Regering belast met de leiding van het economisch herstel in Nederlands-Indië.

DE NEDERLANDSE RECRUUT.

De oorlog heeft zijn invloed gehad op de psychische gesteldheid van de Nederlandse jeugd. Bij vele jonge recruten van de lichting 1945 uit zich een zekere onrust, een vrij algemene desillusie, en een zeker scepticisme. Men is realistisch en vaak zelfs materialistisch, aldus Minister A. H. J. L. Fiévez in een radiocauserie over ervaringen, opgedaan bij de indeling der lichting 1945.

Een kleine groep heeft ernstige bezwaren gemaakt tegen uitzending naar Indië, doch het overgrote deel stond hier niet afwijzend tegenover. Intelligentieproeven wezen uit, dat de nieuwe Nederlandse soldaat intelligenter is dan zijn Engelse collega, Spreker betoogde verder, dat de geest onder de recruten goed is en er weinig neiging bestaat tot lijntrekken en lanterfanten. De eetlust is zo groot, dat het soldatenrantsoen verhoogd moest worden.

De lichting 1945, die omstreeks 79.000 man sterk is, heeft, volgens Minister Fiévez, numeriek niet veel van de oorlog en de bezettingstijd geleden.

De keuring volgens Canadees systeem, waarbij elke recruut wordt „doorgelicht", had tot gevolg, dat in vele gevallen tuberculose ontdekt werd, die anders eerst veel later aan het licht getreden zou zijn. Van de lichting 1945 bleek 2 pct. tuberculose te hebben, waaronder vele gevallen van zg. „open-tuberculose".

In het geheel bleek 77 pct. geschikt, 21 pct, ongeschikt en 2 pct, tijdelijk geschikt. Het aantal afgekeurden was ditmaal lager, dan in de jaren voor de oorlog, toen dit varieerde van 25 — 30 procent.

WAARSCHUWING.

Het Britse hoofdkwartier heeft aan de Republikeinen een tactvolle waarschuwing gezonden, waaruit blijkt, dat men verwacht, dat de evacuatie van geïnterneerden uit Midden-Java weer zal worden voortgezet. Men ontkende van Britse zijde, dat er incidenten plaats hadden, welke incidenten den Republikeinen aanleiding waren om de evacuatie te stoppen.

DE RIJSTOOGST.

De Venezolaanse rijstoogst van dit jaar bedroeg 2.000.000 kilogrammen, volgens opgave van Caracaanse markt.

INVITACION

Dia 12 di Agosto, na seis or' y mei, lo tin un Misa Solem di Requiem na Catedral di Santa Ana, pa descanso di Srta. Anita Lola Brown. Pesei mi ta invita toer su conocirnan y ex-discipulas pa asisti na es Sto. Sacrificio.

Aurelia v.d. W. Arneman.

VERLOOFD

M. MENDES DE GOVEIA

en

H. V. SPROCKEL

Curacao, 3 Augustus 1946

De Heer en Mevrouw
Albert Delvalle - C. Henriquez
geven hierbij kennis van het voorgenomen huwelijk van hun dochter
Eunice
met den heer
Armando de Marchena

De Heer en Mevrouw
Moises de Marchena - Salas
geven met blijdschap kennis van het voorgenomen huwelijk van hun zoon
Armando
met juffrouw
Eunice Delvalle

Op Donderdag den 8sten Augustus 1946.
Receptie: Pietermaai No. 156 om 8.30 p.m.

Gelieve deze kennisgeving als een persoonlijke uitnoodiging te beschouwen.

Koninklijke Nederlandsche Vereeniging
„ONZE VLOOT"
Afd. Curacao.

Jaarlijksche Algemeene Vergadering te houden op 6 Augustus a.s. te 8 uur in het Cultuurcentrum.

AGENDA

1. Openingswoord door den Voorzitter.
2. Voorlezing notulen vorige ledenvergadering.
3. „ jaarverslag van den Secretaris.
4. „ financieel verslag van den Penningmeester.
5. Benoeming Kas-commissie.
6. Verkiezing Bestuursleden en Voorzitter.
7. Rondvraag.
8. Sluiting.

N.B. De aandacht der leden wordt hierbij gevestigd op artikel 8 sub 3b der Statuten, luidende: „Het Bestuur kondigt de namen der candidaten aan; de leden zijn gerechtigd hunne candidaten te stellen. Elke candidaat moet door minstens 10 leden worden voorgedragen. Minstens 8 dagen voor den datum van de Algemeene Vergadering dienen deze lijsten bij den Secretaris ingeleverd te worden".

Namens het Bestuur,
J. H. C. Hense
Ie Secretaris.

2—2

Priesters in overall.

Het werk van de Franse geestelijkheid in een ontketrsende samenleving.

Wij lezen in Christofoor:

Wat de buitenlander wel het meest bij den Nederlandsen katholiek opvalt is de zalige zelfgenoegzaamheid, waarmede hij zijn eigen voortreffelijkheid vaststelt en ze voor het aanschijn der verbaasde wereld breed laat uitschitteren: „Bij ons is het zus en bij ons is het zo... Wij zijn toch maar dé katholieken... De Paus heeft dat trouwens ook gezegd!” En dan hoofdschuddend, een tikje meewarig: „Och arme, die Fransen toch! Driemaal in hun leven naar de kerk! Hoe is het mogelijk!”

Nu héêft het Nederlands katholicisme zijn vele, werkelijke en prachtige eigenschappen; de massale trouw aan het Geloof; de woordloze eerbiediging van het kerkelijk gezag; het bijna algemeen nakomen der uiterlijke godsdienstplichten (o. vreugdevolle verbazing na jaren afwezigheid weer propvolle, ingetogen kerken en stipt onderhouden Zondagsrust te vinden!); het veelal gezond gebleven zedelijkheidsbesef der brede massa; een naar verhouding met andere landen groot gevoel voor eerlijkheid en recht.

Maar: voor een goed deel minstens vinden al deze deugden een verklaring in de maatschappelijke gesteltenis van het land. De samenleving is er nog zo ingericht, dat ze de mens de zedelijkgoede kant opstuwt.

Voor de rest is er Gods Goedheid en Hulp; „door de Genade Gods ben ik wat ik ben”.

Reden tot fierheid, zeker. Niet tot pralerigheid en misprijzend oordelen over minder begunstigde landen en volkeren.

En...... ondanks alles, ook voor U: de goddelijke leus van voorzichtigheid: „Wie staat, zie toe dat hij niet valle!”

Waarom het in Frankrijk anders is.

De Franse samenleving is anders dan de Uwe gebouwd. In Nederland is Christendom het stevige cement, dat de stenen van de bouw tezamen houdt. Hier is godsdienst hoogstens sprenkelwerk tegen de muren, van buiten af.

Onder de invloed van politieke en sociale omstandigheden is de grote massa van het volk zo goed als geheel los van de Kerk komen te staan. Enkel wat ragfijne draden van traditie en conventie binden haar nog aan het katholicisme, waarvan leer en geboden haar vrijwel vreemd geworden zijn.

Haar oordeel, haar houding ten opzichte van het leven worden sterk door deze buitengodsdienstige positie beïnvloed. En het Franse volkstemperament neemt nu eenmaal niet gewillig aan, dat men het de richtlijnen van zijn denken voorstippelt; tenminste niet als deze van kerkelijke zijde komen. Daarvoor heeft de jarenlange, fel-anticlericale actie van verschillende partijen de volksgeest te diep aangetast.

Zijn reacties zijn dan ook bijna altijd zuiver heidens. Dat uit zich treffend in alle mogelijke dagelijkse spreekwijzen, spiegel van de volksziel.

„Il faut que jeunesse se passe”; waarmee dan alle zedelijke buitensporigheden goedgepraat zijn. „Le divorce n'est pas fait pour les chiens”, etc. Zelfs ongeletterde landarbeiders mengen deze fraaiigheden op een heel natuurlijk manier in hun gesprek en schijnen er al even natuurlijk onomstotelijke bewijskracht aan toe te kennen: als je zo een principe achter het een of ander feit kunt zetten, sluit je de deur tot alle verdere discussie af.

Een meisje dat niet alle bals in de buurt afloopt, (en God beware U voor de Franse dorpsbals), wordt met de vinger nagewezen: „Elle n'est donc pas comme les autres, celle là?” Wat platweg haar geslachtelijke capaciteiten in twijfel trekt.

Wij kennen dus ook sociale dwang. Maar die is ten kwade gericht. Zodoende missen de zwakkeren onder ons de ruggesteun van een ten goede geordende samenleving en bezwijken vaak voor de overmachtige druk van de andere kant. Er blijven ons slechts kleinere kernen van ware christenen over; in ieder dorp of stad leeft naast de parochie een min of meer volslagen heidendom.

Frankrijk is opnieuw een missieland geworden. Slechts hier en daar duiken eilanden op, waar het christendom en de christelijke cultuur gaaf bleven voortleven. Daarom is dan ook iedere klakkeloze vergelijking tussen Nederlands en Frans katholicisme onjuist, onrechtvaardig. Hoogstens zou men onze elites naast de Uwe kunnen stellen. Maar zelfs dat is nutteloos; leven wij niet allen voor het aanschijn van de God, die zich het Oordeel heeft voorbehouden?

Het jong-heidendom, waarin Frankrijk practisch teruggevallen is, heeft heel bizondere eisen aan Kerk en clerus gesteld.

Onbaatzuchtige Katholieke Actie.

Ten eerste heeft men zich moeten wennen aan het begrip, dat het land niet meer de christenheid bij uitstek is; tenminste niet wat het aantal betreft. Dat viel zwaar. Zo hoorde ik nog bij de laatste cardinaalsverheffingen een bejaard, zeer intelligent kanunnik klagen, dat Frankrijk nu even hoog werd aangeslagen als Duitsland (beide kregen immers drie nieuwe kardinalen): „Nous voilà au niveau de l'Allemagne!”

Er was geen greintje chauvinisme of naijver in zijn stem te bekennen, enkel de droefheid van een man, die men er in zijn jeugd aan gewend had Frankrijk slechts als „Fille aînée l'Église” te beschouwen en die onder de druk der feiten wel moest inzien, hoe diep zijn land gezonken is.

De jongere geestelijkheid echter heeft een helder en vóór alles zakelijk besef van deze werkelijkheid verworven en toont hoegenaamd geen lust ze met schoonaandoende, maar nutteloze weemoed te omspinnen. Voor haar is het een uitgangspunt van apostolische dadendrift geworden en van een onvermoeibaar zoeken en tasten naar de juiste weg, om de verlorenen terug te voeren tot de Kerk.

Er is geen land ter wereld, waar men zo geheel en zo onbaatzuchtig de Roomse richtlijnen in zake Actie nakwam als juist in Frankrijk. Want er is moed en zelfverloochening bij de priesters nodig om geredelijk een stuk hunner gewone machten aan leken over te dragen; in de K.A. hebben ze niet te leiden of te bevelen, maar slechts radend en altijd van verre en zo discreet mogelijk bij te staan.

Over het geheel genomen heeft de Franse geestelijkheid niet geweifeld, maar offer grif gebracht. Sedert twintig jaar werkt ze nu al in dien geest aan de vorming harer lekenstrijders. Nu bestaan er dan ook bloeiende kerncellen in alle standen. De geest dezer cellen verschilt echter nogal van die der Nederlandse jeugdbeweging. Hij is minder op uiterlijke organisatie ingesteld; feller, bijtender — lees nu niet agressiever — maar op aanwerving bij het christendom als godsdienst gericht. Apostolischer. Zuurdesem, gist.

De opleiding en geestelijke knedding dezer elementen is echter een nog al ondankbare onderneming. Door het voorschrijden van hun leven zelf glijden ze immers van het ene milieu in het andere over: een jongen waarop je rekenen ging trouwt en komt zodoende buiten de kring zijner jeugdmakkers te staan en het vormingswerk moet opnieuw begonnen worden met een ander. Elders werkt er eentje zich van zijn eigen milieu op naar een hoger gelegen en verliest zo elke vat op zijn vroegere omgeving. Want zuurdesem moet nu eenmaal in de deegklont steken en er grondig mee vermengd raken; anders is zijn bestaan nutteloos.

De vorming der K. A. militanten is dus een eeuwig opnieuw beginnen.

De priester onder de massa.

Deze ondervinding dreef uit de ongeduldige dadendrift der vurige, jongere geestelijkheid langzaam een gedachte omhoog, die nogal eenvoudig en voor de hand liggend mag lijken, maar die in haar verwezenlijking veel zelfverloochening en opoffering vordert: het denkbeeld, dat de priester zelf tot de massa terug kan keren door alle uiterlijke schijn aan zijn waardigheid verbonden, op te geven en onbekend als arbeider, midden in het volksmilieu, het echte arbeidersleven te gaan meeleven en meelijden. Dezelfde slopwoning en dezelfde steeg; dezelfde fabriek en dezelfde snauwende baas; hetzelfde verdriet en dezelfde volkse vreugden; dezelfde armoe en dezelfde zorgen. Zo nodig is het, dat de gist goed met het deeg vermengd wordt; onherkenbaar vereend.

Op dit ogenblik wordt deze edelmoedige gedachte op meerdere plaatsen al beleefd. U kent Franz Herwigs „Sankt Sebastian vom Wedding?” Welnu het leven, dat deze mensen zich kozen, is iets in die geest; een hevig medelijden met de massa, dat zich uit in het roekeloos zich weggeven, ieder ogenblik van de dag, tot het bittere einde toe...... En heel de tijd door bovendien hun eigen te individualistische en uit de aard hunner vorming onvolkse cultuur als een hinderende last meedragen......

Zo tiert bv. te Parijs — altijd weer dit Parijs! — de „Mission de Paris”; een twaalftal jonge priesters, die buiten elk parochieel verband het volksapostolaat op deze manier hebben opgenomen.

Twee aan twee leven en werken ze, arm en vergeten in de heidense arbeiderswijken der grote stad. Hun overalls zijn al even vuil vxan smeerolie als die van andere werklui. Zelfs de patroon, bij wie ze werken, weet niet, dat ze priesters zijn; evenmin trouwens als hun buurman. Er behoeft immers niet gepreekt te worden. Het komt er alleen maar op aan het echte christendom opnieuw onder de ogen van het volk te beleven. De mensen moeten weer aan den lijve ondervinden, wat Christus ons bracht. Want de diepste wervingskracht van de katholieke godsdienst is nog steeds de kern van het christelijk geloof zelf; zijn daadwerkelijke, 'allesbeheersende Naastenliefde. „Hieraan zullen allen zien, dat gij mijn leerlingen zijt, dat ge elkander liefhebt”.

De kardinaal-aartsbisschop behandelt de „Mission” als een diepgaande proefname van aan onze tijd aangepast apostolaat en steunt ze met heel het gewicht van zijn moreel aanzien. Bij zijn laatste bezoek aan Rome in Februari jl. gaf Z. H. de Paus hem heel bizondere zegen voor de moedige priestergroep mee.

Voor de jongeren, die ze beleven, is de „Mission” echter de enig-mogelijke levenshouding geworden, omdat ze aan hun oprechte opvattingen over waar christendom en apostolaat beantwoordt.

De „Mission de Paris” is geenszins een alleenstand feit. Veel jongere geestelijken zien er met sympathie naar op en oriënteren hun priesterlijk werk in dezelfde richting. Hier en daar in de fabriekswijken der grote steden volgen enkelingen het lichtende voorbeeld.

Lastige Neophieten....

De bekeerlingen, die uit deze groepen voortkomen zijn van heel bizonder gehalte. Ze komen van een uiterst materialisme terug. Het enige, dat hen bij ons aantrekt is vaak de Christusfiguur en de Naastenliefde en ze zijn nogal ontnuchterd, als ze zakelijke inrichting van de parochie ontdekken met het gebruikelijke ritsje broederschappen, de bankenhuur en de collectes. Voor hen is godsdienst: Liefde: zich weggeven. Al, wat de traditie en eeuwen practijk langzaam hebben opgebouwd, waarderen zij maar matigjes en ze begrijpen niet altijd het nut en de redelijkheid van allerlei beperkende bepalingen. Van de andere kant beschouwt de bestaande, degelijke parochie de neophieten met argwaan en hun gedragingen met verontwaardiging.

Doet men wel jonge, bruisende wijn in oude zakken?

Maar de Kerk is één. Er zal wel een weg gevonden worden, om deze lawine van geestdriftig geloof binnen de grenzen der normale parochie in te dammen en zodoende het geloofsleven der hele christenheid te verdiepen en te verstevigen.

Ook op het platteland streeft men naar nieuwe apostolaatsvormen. De grootste gedachte: de priester uit zijn dodend isolement te redden.

Men heeft daarbij de samenleving van meer priesters, zoals we die in Holland kennen, als niet-afdoend voor de Franse toestanden erkend en daarom naar het communiteitsidee met sterk-religieuze inslag gegrepen.

In meerdere bisdommen bestaan al bloeiende centra.

De groep bestaat geheel uit vrijwilligers. Aan het hoofd ervan staat een overste, wien men gehoorzaamheid verschuldigd is. Het leven van alle dag is zoveel mogelijk door een werkprogram geregeld, dat gezamenlijke meditatie, breviergebed en andere godsdienstige oefeningen en éêns in de week verplichte, gemeenschappelijke bestudering der apostolaatsmoeilijkheden der te bewerken streek voorschrijft. Zodoende wordt de eenheid van ziens- en werkwijze bereikt.

Er is nog een teken van de geestesvernieuwing onder de Franse geestelijkheid.

De Franse Kerk is door de scheidingswetten van 1905 heel arm geworden. De clerus is voor zijn levensonderhoud grotendeels op de liefdadigheid der gelovigen aangewezen.

Dat bracht zijn nadelen mee. De half- of heel onkerstende burgerij denkt nogal eens, dat ze door haar giften een zeker recht van toezicht op het doen en laten van haar pastoor verwerft. Ook heeft deze grote armoede en gedeeltelijke afhankelijkheid langzaamaan tot en zeer verdoorgevoerd klassen-onderscheid in de diensten (begrafenis en huwelijk bijv.) geleid......

Tegenwoordig bestaat er een sterke stroming onder de geestelijkheid om deze klasseverschillen op te heffen; arm en rijk zijn gelijkwaardig in de ogen van de godsdienst; dus aan beiden dezelfde eer. De bisschoppen van Lille, Marseille, Luçon, Lyon en Valence hebben openlijk hun goedkeuring gehecht aan deze zienswijze.

Enkelingen gaan nog verder en hebben elke verplichte betaling van trouw en begrafenisplechtigheden radicaal afgeschaft; men geeft wat men kan of wil...... Onvoorzichtig?

Ze leven nog steeds en zijn in deze hebzuchtzieke tijd een prachtige getuigenis van de christengeest van los-van-het-aardse.

J. Heerink, pr.

Beroepsstakers.

Wie zijn eigenlijk de Australische havenarbeiders, die weigeren onze schepen te laden en die hun eigen volk en regering ringeloren?

Een deskundige medewerker van het weekblad „De Vrije Pers” doet er een boekje over open.

„Vóór de oorlog”, zo schrijft hij, ging er van het beroep havenarbeider in Australië een zeer slechte roep uit. Wie zijn kansen op werk elders had verspeeld, werd havenarbeider en we mogen wel rekenen, dat 60 tot 80 procent van de havenarbeiders van vóór de oorlog maatschappelijke „outcasts”, uitgestotenen, waren. In hun gekrenkte eigendunk hebben velen de schuld van hun mislukking op de regering geschoven, met als eind van het liedje, dat ze lid werden van de communistische partij”.

In oorlogstijd, toen schepen met troepen, wapens en voorraden onophoudelijk de Australische havens in- en uitvoeren, kwam het gehele havenbedrijf onder regeringstoezicht. De havenarbeider werd een man van gewicht.

Toen begon het lieve leven. De havenarbeiders staakten, om hoger loon, om kortere werktijden, om alles wat maar een stakingsgrond kon opleveren. De voorzetting van de Stille Oceaan kwam in gevaar.

Toen de Amerikanen zagen, dat de Australische regering de stakers niet aandrufde, gingen ze hun schepen laden en lossen met behulp van soldaten, „zodat men de onrechtvaardige en waanzinnige toestand kreeg, dat een Australisch soldaat op de kade stond te werken voor ƒ 1.80 per dag, terwijl een andere Australiër, die burger was, staakte, omdat hij vond dat een gemiddelde van ƒ 15.— niet genoeg was”.

„Wie havenarbeider was, werkte in een vitaal bedrijf en hoefde niet naar het front.

Een prachtkans voor bloedaards!

Zo zijn er, naar de schrijver in „De Vrije Pers” meedeelt, heel wat Australische mannen door omkoping in een vitaal bedrijf terecht gekomen; zo kon men onder de havenarbeiders mensen tegenkomen, die nog nooit een schip hadden gezien en op de scheepswerven bankwerkers, die geen hamer konden vasthouden of electriciëns, wier kennis van de electro-techniek zich beperkte tot het repareren van een zaklantaarn.

Van de voorraden, die de uitvarende oorlogsschepen meekregen, werd tevoren een groot deel gestolen en op de zwarte markt verkocht. Het havenarbeidersbedrijf en al zijn nevenbedrijven was zo „een groot asyl geworden van maatschappelijke mislukkingen, zwarte handelaren, lafaards en politieke extremistische agitators.

En ondertussen vochten de Australische troepen de verbeten strijd op alle fronten van de wereldoorlog met de dood voor ogen, niet zelden met gebrek aan materiaal, omdat zij, voor wie zij vochten, staakten.”

We zullen niet meer uit dit interessante artikel citeren. Het bovenstaande is al wel voldoende om te doen zien, wat voor vlees we hier in de kuip hebben.

Het spelletje uit de oorlogstijd wordt nu voortgezet. De Australische regering durft er niets tegen ondernemen, want de vakbonden zijn oppermachtig en het Labourbewind is van hen afhankelijk. Ze ziet lijdelijk toe, dat de politieke en economische betrekkingen met een van Australiës beste vrienden door een gewetenloze minderheid worden kapot gemaakt.

De heer Sjahrir heeft zich thans tot de havenarbeiders gewend met het voorstel, dat zij de schepen met medicijnen voor het lijdende Java toch maar zullen laden, mits onder behoorlijk garanties.

Maar vermoedelijk zal het gezag van Sjahrir bij de Australische extremisten even gering zijn als bij hun spitsbroeders op Java en Sumatra.

NIEUWS OVERAL

VISJINSKY OVER DEMOCRATIE.

„De meeste mensen houden van de democratie, maar weten niet hoe ze haar verdedigen moeten. Zij zien haar aan voor een beminnelijke dame, terwijl zij in feite een agressief kameraadske is. Democratie wordt soms de dictatuur van het proletariaat genoemd. Dictatuur van het proletariaat is inderdaad hetzelfde als actieve democratie. Als de dictatuur handelt in naam van het volk voor het welzijn van het vaderland is zij heilig. Als zij tegen het volk gekeerd is wordt zij misdadig. Ons Russisch regime is er een van democratische dictatuur. Democratie is ten slotte toch niets anders dan de macht in handen van het volk”.

(Andrei Visjinsky, Gedeputeerd Russisch Minister van Buitenlandse Zaken, Afgevaardigde bij de U.N.O., in een rede over de „Beginselen der Sovjet Wetgeving”, onlangs uitgesproken in het Paleis van Justitie te Parijs).

NIEUWE SCHEPEN.

De Naamloze Vennootschap Venezolaanse Navigatie meldt, dat de schepen Tachira en Nueva Esparta van Venezuela, 9000 ton ieder metende, in Antwerpen bezig zijn lading te nemen, op doorreis naar Venezuela. De schepen kunnen tegen Augustus in Venezuela worden verwacht.

NEDERLANDSE TENTOONSTELLING IN CARACAS.

Verschillende kunstliefhebbers en Caracaanse verzamelaars zijn overeengekomen om in Augustus een schilderijen-tentoonstelling van de hand van Nederlandse kunstenaars te houden. Men zegt dat men in deze tentoonstelling schilderstukken van hoge waarde zal aantreffen.

Openbare Verkooping.

Op Woensdag den veertienden Augustus 1946 te elf ure vóórmiddags zullen ten verzoeke van den eigenaar, den Jan Oorthuis, ten overstaan van den ondergeteekende notaris zijnen kantore gelegen aan de Zoutmanstraat z.n. te Oranje op Aruba, in veiling worden gebracht en aan den meest dende toegewezen:

A. Het perceel eigendomsgrond groot ongeveer 320 M2.- gen aan de Willem de Zwijgerstraat te St. Nicolaas het vierde district van Aruba, met het daarop staande bouw, verdeeld in twee woonhuizen, bij het Bevolk bureau alhier genummerd 3 en verder omschreven in titel van aankomst, een akte van verkoop en koop, van een eerste grosse ten hypotheekkantore op Aruba overgeschreven in Register C, deel 25 onder 80; nummer

B. Het perceel erfpachtsgrond groot ongeveer 655 M2.- gen aan de Monseigneur Nieuwindstraat te St. Nicol het vierde district van Aruba, met de twee daarop sta woonhuizen bij het Bevolkingsbureau alhier bekend nummer 5 en 7 en verder omschreven in den titel van komst, een akte van vestiging van erfpachtsrecht, waa een eerste grosse ten hypotheekkantore op Aruba is geschreven in Register C deel 42 onder nummer 9.

De gebouwen zijn voorzien van moderne gemakken en perceelen zijn behoorlijk afgerasterd.

De veilconditien liggen ter inzage van belangstellen ten kantore van den ondergeteekende.

Aruba den 30sten Juli 194
De notaris
LAMPE.

3-2

Willemstad, 2 Augustus 1946.

BEKENDMAKING.

Liquidatie dollar-deviezenrekeningen.

De **Deviezencommissie** maakt bekend dat ingevolge B van den Gouverneur d.d. 31 Juli 1946 (P.M. 1946 No. 120 paald is, dat alle buitenlandsche waarden onder berusting v locale bankinstellingen met ingang van 1 Augustus 1946 d te worden geliquideerd. Overneming zal geschieden:

a. Voor wat betreft waarden, die voor 17 Juni 1946 onde rusting zijn van bovengenoemde instellingen tegen den koers fl. 1.905 per U.S. dollar, terwijl voor andere valuta's de ov ming zal geschieden tegen den op den datum van overne geldende verkoopkoers;

b. voor waarden, die na den 17den Juni 1946 onder beru der locale bankinstellingen zijn gekomen fl. 1.885 voor Cu en fl 1.88¾ op Aruba per U.S. dollar, terwijl voor wat b andere valuta's de overneming zal geschieden tegen den op datum van overneming geldende verkoopkoers.

Van bovengenoemde waarden zijn uitgezonderd; goud; b landsche effecten, met uitzondering van betaalbaargestelde 'ons, coupons en dividendbewijzen; niet dadelijk opeisbare sito's en andere inschulden; alsmede andere buitenlandsche den, alles verkregen vóór 1 Januari 1941; alsook de buiten sche waarden verkregen door vervreemding van waarden jecten waarvan kan worden aangetoond dat deze voor 1 J ri 1941 verworven waren.

Voorts alle waarden in valuta's van landen aangesloten £/Gld. overeenkomst.

1. **Aanmelding van waarden in buitenlandsche valuta**

De Commissie maakt nog opmerkzaam, dat alle verkrege tenlandsche waarden, (behoudens de bovengenoemde uitzo gen), die overeenkomstig art. 17 van de Deviezenlandsve ning 1940 dienden te worden aangemeld bij de locale b thans binnen 8 dagen aan deze instellingen moeten worde kocht.

Bijschrijving op bestelquotum.

2. Ter informatie van de HH quotumhouders zij nog me deeld, dat alleen van de na 17 Juni 1946 geliquideerde wa 60% op het bestelquotum zal worden bijgeschreven.

De wnd. Secreta
Ph. J. Everts